

υποφέρει ψυχὴ εὐγενής. Ὁ τρέσας, δηλαδή ὁ δειλιάσας, καὶ μὴ προτιμήσας τῆς ἀπὸ τοῦ πεδίου τῆς μάχης φυγῆς τὸν μετὰ τῶν συναγωνιστῶν θάνατον, ἀπέβαλλε πάντα τὰ τοῦ πλῆθους δίκαια καὶ διστέλει διὰ παντὸς ὑφ' ὄλον περιφρονούμενος. Ὁ Ἀριστόδημος ἦτο εἰς τῶν 300 Σπαρτιατῶν, οἵτινες ὑπὸ τὸν βασιλέα Λεωνίδα, ἀντιπαρετάχθησαν ἐν Θερμοπύλαις πρὸς τοὺς Πέρσας· μόνος δὲ αὐτὸς δὲν ἀπέθανε μετὰ τῶν ἄλλων, ἀλλὰ διεσώθη ἀγενῶς εἰς Σπάρτην. Ἐνταῦθα ὁμοῦς ὑπέκυψεν εἰς ὄνειδος βαρῆ· οὐδεὶς ἤθελε νὰ δώσῃ αὐτῷ πῦρ, καὶ οὐδεὶς πρὸς αὐτὸν διελέγετο, πάντες δὲ ἐπιδεικνύοντες αὐτὸν ἔλεγον· «ὁ τρέσας Ἀριστόδημος.» Τοιαύτη ἦτον ἐν Σπάρτῃ τοῦ ἀνδρὸς ἡ τύχη. Ἐὰν ἦτο ἄγαμος, δὲν εὗρισκε σύζυγον, ἐὰν εἶχε κόρας, δὲν εὗρισκε γαμβρόν. Οἱ νέοι οὐδὲν ὤφειλον πρὸς τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ σέβας, καὶ ὅσοι δὲν ἀπέστρεφον ἀπὸ αὐτοῦ τὸ πρόσωπον ἠδύνατο νὰ ραπίσωσιν αὐτὸν ἀτιμωρητί. «Ὡστε «οὐδὲν θαυμάζω», ἀνακράζει ὁ Ξενοφῶν», «τὸ προαιρεῖσθαι ἐκεῖ θάνατον, ἀντὶ τοῦ οὕτως ἀτίμου τε καὶ ἐπονειδίστου βίου.»—Κ. Παπαρρηγόπουλος.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ἐκ τινος διατριβῆς, δημοσιευθείσης ἐν τῇ ἐφημερίδι *Ἐμπρός*, ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Χαρακτρισμὸς τοῦ Ῥωμηοῦ», ἐσταχυολόγησα τὰ ἐπόμενα: Ὁ Ῥωμηὸς θεωρεῖ ἅπαντα τὸν ἐξωτερικὸν κόσμον πλασθέντα ἀποκλειστικῶς δι' αὐτὸν, ὡς ἐκ τούτου ἐννοεῖ νὰ χρησιμοποίῃ αὐτὸν κατὰ βούλησιν. Κατ' αὐτὸν, οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων δὲν ἔχουσιν ἄλλον λόγον ὑπάρξεως, ἢ τὴν διευκλυνσὶν τῆς πραγματοποιήσεως τῶν ὀρέξεών του. Οὐδεὶς, πλὴν αὐτοῦ, ἔχει δικαιώματα. Πάντες οἱ λοιποὶ ἔχουσι καθήκοντα πρὸς αὐτὸν· καθήκοντα, ὧν τὴν ἐκτέλεσιν ἀπαιτεῖ πανταχοῦ καὶ ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν. Ἐλαβεν ἀνάγκη τινὰ; Δὲν πολυζαλιῖται περὶ τοῦ μέσου, ὅπερ θὰ τῷ χρησιμεύσῃ εἰς θεραπείαν τῆς ἀνάγκης ταύτης.—Ὁ πρῶτος διαβάτης,—ἰδοὺ ὅτι τῷ χρειάζεται.—Τί ἀπλούστερον τούτου;—Π. χ. καπνίζει, οὐδέποτε ὁμοῦς φέρει μετ' ἐκτου πურτα. Τί τῷ χρησιμεύουν; Σταματᾷ τὸν πρῶτον, ὃν συναντήσῃ καπνίζοντα, καὶ λέγει αὐτῷ ἀποτόμως: *Τὴ φρεϊά σου.*—Ὅταν προσθέτῃ παρακαλῶ, εἶναι εὐγενὴς Ῥωμηὸς Ὁ Ῥωμηὸς βαδίζει κατὰ μῆκος τῆς ὁδοῦ *Αἰόλου* ἢ *Ἐρμού*, ὅπου τὸ πλάτος τῶν πεζοδρομίων δὲν ἐπιτρέπει τὰς συναθροίσεις. Ἄλλ' ὁ Ῥωμηὸς θέλει νὰ σταθῇ, ὅπως περιεργασθῇ εἰκόνα τινὰ ἐκτεθειμένην εἰς παράθυρον καταστήματος, ἢ ὅπως χαιρετίσῃ φίλον τοῦ τινὰ καὶ τῷ ἀποτείνῃ τὴν ἐρώτησιν· «Ἀπὸ ποῦ ἔρχεσαι, ποῦ πας;» Ἰδοὺ λοιπὸν κατοχὴν πεζοδρομίου, παρεμφορῆς τῇ κατοχῇ τῆς Βουλγαρίας. Ἰδοὺ

παῦσις τῆς διὰ τῆς στενῆς ἐκείνης ἀρτηρίας κυκλοφορίας. Οἱ διαβάται, ἐὰν θέλωσι νὰ ἐξακολουθήσωσι τὸν δρόμον των, ὀφείλουσι νὰ κατέλθωσι τοῦ πεζοδρομίου. Εὐτυχεῖς δέ, ἂν ὁ καιρὸς δὲν εἶναι βροχερός,—διότι, εἰς τοιαύτην περίπτωσιν, θὰ ἀναγκασθῶσι νὰ διέλθωσι διὰ τοῦ βορβόρου, ἀφοῦ ὁ Ῥωμηὸς δὲν ἔχει τὴν εὐγενεῖαν νὰ ἀποσυρθῇ ὅπως οἱ διαβάται διέλθωσιν ἀβρόχοις ποσὶ. Μὴ νομίσητε δὲ ὅτι, ἂν οἱ διαβάται αὐτοὶ εἶναι *Κυραὶ*, θὰ σωθῶσι τῆς βορβοροβασίας ταύτης. Θὰ ἀναγκασθῶσι καὶ αὐταὶ νὰ βυθίσωσι τοὺς λεπτοφυεῖς πόδας των εἰς τὸν βόρβορον, δι' ὃν βεβαίως δὲν ἐπλάσθησαν, διότι οἱ κατέχοντες τὸ πεζοδρόμιον Ῥωμηοὶ δὲν ἐννοοῦσι νὰ παραχωρήσωσιν εἰς ἄλλους θέσιν, ἣν τόσον ἀνδρείως καθεῖξαν.

Ὁ Ῥωμηὸς περιπατῶν ἔχει τὸ *ροῦστο* νὰ θέτῃ τὴν βάρδον ὑπὸ τὴν *μασχάλην*,—καὶ ἐν ὄσῳ βαδίζει κατ' εὐθείαν *meno male*—ἀλλ' ὅταν ἔλθῃ αὐτῷ ἡ ὄρεξις νὰ ἐκτελέσῃ στροφὴν τινὰ, οὐαὶ τῷ γείτονι!

Ἄς ἀκολουθήσωμεν τὸν Ῥωμηὸν περιπατοῦντα. Ἰδοὺ βλέπει ἐρχομένους δύο Κυρίας. Δύναται μικρὸν παρεκκλίνων, νὰ ἀφήσῃ αὐταῖς ἐλευθέραν τὴν διάβασιν, διερχόμενος ἐκ τοῦ ἐνὸς ἢ τοῦ ἄλλου μέρους. Μὴ τὸ περιμένετε. Ὁ Ῥωμηὸς οὐδὲ τρίχα παρεκκλίνει. Καὶ ἰδοὺ αὐταὶ ἀναγκάζομεναι νὰ πράξωσιν ὅτι ἔπραξέ ποτε ἡ Ἐρυθρὰ Θάλασσα. Ἀποσύρονται ἔνθεν καὶ ἔνθεν, καὶ ὁ Ῥωμηὸς, νέος Μωϋσῆς, διέρχεται διὰ μέσου. Οὕτω πρᾶττων νομίζει ὅτι ἀφεύκτως θὰ παρατηρηθῇ...

Διέρχεται εὐεϊδῆς τις Κυρία. Ὁ Ῥωμηὸς καρφύει τοὺς ὀφθαλμούς του ἐπάνω της, καὶ δὲν ἐννοεῖ νὰ τοὺς ἀποσπάσῃ ἄχρις οὗ ἰδῇ ὅτι στραφεῖσα τὸν παρετήρησε. Τοῦτο εἶναι θρίαμβος δι' αὐτὸν, διότι πέποιθεν ὅτι γυνή, ἥτις τὸν εἶδεν ἄπαξ, εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ ἐτρώθῃ τὴν καρδίαν ὑπὸ τῆς ὠραιότητός του.

Ὁ Ῥωμηὸς εἰσέρχεται ἐν τῷ καφενείῳ. Διέρχόμενος ρίπτει τὸν πῖλόν σου. Μὴ νομίσης ὅτι θὰ τὸν σηκώσῃ. Εἶναι πολὺ μάλιστα, ἂν καταδεχθῇ καὶ νὰ στρέψῃ ὅπως τὸν ἰδῇ πεσόντα. Ἀφοῦ πτύσῃ καὶ ὑβρίσῃ τὸ παιδί τοῦ καφενεῖου, διότι δὲν τῷ ἔδωκεν ἀμέσως ζητηθεῖσαν ἐφημερίδα, κάθηται· ἀλλὰ διὰ νὰ καθήσῃ θέλει τοῦλάχιστον τρεῖς καθέκλιας. Εἰς τὴν μίαν κάθηται, εἰς τὴν ἄλλην ἀκουμβᾷ καὶ εἰς τὴν τρίτην θέτει τοὺς πόδας. Κατὰ τύχην κάθησαι εἰς τινὰ παρακειμένην τράπεζαν καὶ ὀμιλεῖς μετὰ τινος τῶν φίλων σου. Ὁ Ῥωμηὸς δὲν σὰς γνωρίζει· οὐδέποτε σὰς εἶδεν· ἀλλὰ τοῦτο οὐδῶλως τὸν κωλύει ν' ἀναμιχθῇ εἰς τὴν ὀμιλίαν σας καὶ νὰ σὰς εἰπῇ ὅτι δὲν ἠξέυρετε τί λέγετε. Μὴ νομίσητε δὲ ὅτι πρᾶττει τοῦτο ὅπως σὰς προσβάλλῃ. Ἀπαγε τῆς βλασφημίας! Εἶναι ἡ συνήθης φράσις, δι' ἧς ὁ Ῥωμηὸς ποιεῖται ἐναρξίν τοῦ λόγου, ὅταν καταδεχθῇ ν' ἀποτείνῃ τὸν λόγον εἰς τινὰ.

Ὅμιλεῖ αἰωνίως κατὰ τῆς πολιτικῆς φυλό-
τητος ἐκείνων, οἵτινες μὴ ἐκτιμῶντες τὰ φάτα
του καὶ τὴν ἰκανότητά του, στεροῦσι τὴν πα-
τρίδα τῶν ὑπηρεσιῶν του. Πολλάκις δὲ ἐξεργό-
μενος ἐκ τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου, ὅπου ἐξαργύ-
ρωσεν ἔνταλμα δοθὲν αὐτῷ ὑπὸ τῆς ἐλευθερί-
στος ὑπουργοῦ τινος, μεταβαίνει εἰς τὸ καφε-
νεῖον, ὅπως ἀγορεύσῃ κατὰ τῆς σπατάλης τοῦ
δημοσίου πλούτου, ἢν τόσον ἀναιδῶς διεσπάθιζε
τὸ . . . προκατόχον ὑπουργεῖον.

Ὁ Ῥωμηὸς οὐδέποτε δύναται νὰ παραδεχθῆ
ὅτι πιθανὸν νὰ ἔχη καὶ ἄδικον. Ὅμιλοῦντα σὲ
διακόπτει, διότι δὲν δύναται νὰ ἐννοήσῃ ὅτι
δύνασαι νὰ εἰπῆς τι ὀρθότερον ἐκείνου, ὅπερ αὐ-
τὸς εἶπεν, ἢ προτίθεται νὰ εἰπῆ. Πολλάκις μά-
λιστα ἐπιχειρεῖ νὰ σὲ ἀνασκευάσῃ πρὶν ἢ ἑμιλή-
σῃς, καίτοι ἀγνοῶν τί θὰ εἰπῆς.

Ὁ Ῥωμηὸς ἔχει αἰωνίως εἰς τὸ στόμα τὴν
πατρίδα. Ἄλλ' ἢ πατρίς δι' αὐτὸν εἶναι μέγα
τι κτῆμα, οὗτινος αὐτὸς δικαιούται νὰ λαμβάνῃ
τοὺς καρπούς, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ τὸ καλλιεργή.

Ὁ Ῥωμηὸς εἶναι πολιτικός, φιλόσοφος, εἶναι
ἐνὶ λόγῳ πανδαήμων. Λατρώνει τὴν ἐπιτυχίαν,
καὶ ὀμιλεῖ πάντοτε καὶ περὶ πάντων ἀξιωματι-
κῶς. Περιφρονεῖ πάνθ' ὅσα δὲν ἐννοεῖ. Ἡ θεωρία
τῆς ἐξελίξεως π. χ. εἶναι δι' αὐτὸν μωρολο-
γήματα.

Ἄν λάβῃς τὸ δυστύχημα νὰ ἔχῃς πάροικον
Ῥωμηὸν, τὸ καλλίτερον ὅπερ δύνασαι νὰ πρά-
ξῃς εἶναι ν' ἀλλάξῃς δωμάτιον, διότι οὐδέποτε
θὰ εὖρῃς ἡσυχίαν. Ὁ Ῥωμηὸς, οὔτε ἐννοεῖ, οὔτε
δύναται νὰ ἐννοήσῃ τὴν ἀλληλεγγύην, ἥτις ὑ-
πάρχει μεταξὺ τῶν ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ
οἰκούντων, καὶ τὰς ὑποχρεώσεις, ἅς οὗτοι ἔχου-
σιν ἀμοιβαίως.

Μὴ ἀπατηθῆς καὶ δώσῃς τι εἰς τὸν Ῥωμηὸν
—ἔστω καὶ βιβλίον—διότι οὐ μόνον οὐδέποτε
θὰ σοὶ τὸ ἐπιστρέψῃ, ἀλλὰ καὶ θὰ σὲ ὑβρίσῃ, ἂν
λάβῃς τὴν τόλμην νὰ τὸ ἀπαιτήσῃς.

Ἄν ὁ Ῥωμηὸς σοὶ προσδιορίσῃ ὄραν συνεν-
τεύξεως—ἄσον σπουδαία καὶ ἂν ἦναι ἡ ὑπόθε-
σις—οὐδέποτε θὰ ἔλθῃ εἰς τὴν προσδιορισθεῖσαν
ὄραν. Ὁ λόγος δὲν εἶναι συμβόλαιον, ἰδοὺ τὸ
ἀξίωμα τοῦ Ῥωμηοῦ.

Ὁ Ῥωμηὸς ὕπισθεν πάσης πράξεως, πάσης ἰ-
δέας, βλέπει τὸ χρέμα. Τοῦτο εἶναι δι' αὐτὸν
ὁ ὕπατος τῶν θεῶν. Πάντα τὰ λοιπὰ οὐδεμίαν
ἔχουσι δι' αὐτὸν σημασίαν,—εἶναι ἀνοηταίαι ἰ-
δεολόγων.

Ὁ Ῥωμηὸς ἔχει μεγίστην κλίσιν πρὸς τὴν
ζωγραφικὴν, δι' αὐτὸ παντοῦ καὶ πάντοτε ζω-
γραφίζει,—ἐπὶ τῶν τραπέζων π. χ. τῶν καφε-
νεῖων, ἐπὶ τῶν τοίχων τῶν οἰκιῶν, ἐπὶ τῶν ὑά-
λων τῶν παραθύρων, ἐπὶ τῶν . . .

Ὁ Ῥωμηὸς τρέφει ἰδιάζουσιν συμπάθειαν πρὸς
τὴν ξένην ἰδιοκτησίαν· θεωρεῖ θρίαμβόν του ὅταν
καταστρέφῃ τὰ ἐν ταῖς ἀτμολέξαις καθίσματα,

τὰ παραπετάσματα καὶ τὴν ὄροφν, λυπεῖται
δὲ ὅτι δὲν ἔχει ἀρκετὰ μακρὰς χεῖρας ὅπως
πράξῃ τὸ αὐτὸ καὶ πρὸς τὸν ἀνέφελον τῆς Ἑλ-
λάδος οὐρανόν.

Ἡ θέρμανσις οἰκιῶν, ἰδίως θεάτρων καὶ ἐρ-
γοστασιῶν, διὰ τοῦ ἀτμοῦ, καθὼς καὶ τῶν δωμα-
τίων τοῦ σιδηροδρόμου κατὰ τὸν χειμῶνα, ἐπέ-
τυχε, καὶ τοιαύτη διὰ τοῦ ἀτμοῦ θέρμανσις εἰ-
σῆχθη εἰς διάφορα τῆς Εὐρώπης μέρη. Τελευ-
ταίως συνέλαβον οἱ Ἀμερικανοὶ τὴν ἰδέαν τῆς
θερμάνσεως ὅλων δωματίων τῶν οἰκιῶν ὁλοκλή-
ρου πόλεως διὰ τοῦ ἀτμοῦ. Τὸ μεγαλοπρεπές
δὲ τοῦτο πείραμα ἐπέτυχε θαυμασίως εἰς τὴν
πόλιν Βουρβάλο. Ἐκ τινος ἀτμολέβητος διωχε-
τεύθη διὰ σωλήνων, 3 μιλίων μήκους ἐχόντων,
εἰς 75 μεγάλας οἰκίας, δηλαδὴ εἰς ἑκατοστίας
δωματίων αὐτῶν, εἰς νοσοκομεῖον, εἰς μέγα σχο-
λεῖον ὁ ἀτμὸς καὶ παντοῦ ὑπῆρχεν εὐχάριστος
θερμοκρασία. Συνεπεία τούτων τῶν ἐπιτυχῶν
δοκιμασιῶν σκοπεύουσι νὰ ἐπεκτείνωσι νῦν τοῦτο
τὸ νέον σύστημα τῆς θερμάνσεως ἐπὶ μεγάλων
πόλεων μετὰ ἑκατοστῶν καὶ χιλιάδων οἰκιῶν.
Πρὸς τούτοις ὑπελογίσθη, ὅτι ἢ διὰ τοῦ ἀτμοῦ
θέρμανσις εἶναι ὑγιεινότερα, ἔλασσον ἐπικινδύ-
νος καὶ εὐθηνότερα. Ἐὰν τυχὸν ἤθελε συμβῆ ἕξ
ἄλλης τινὸς περιστάσεως πυρκαϊᾶ διὰ φλέξεως
πετρελαίου τινὸς λύχνου ἐν τινι δωματίῳ, διὰ
τοῦ ἀνοίγματος τοιοῦτου ἀτμολέβητος σωλήνος ὁ
μεθ' ὀρυθῆς ἐξερχόμενος ὕδατις, πληρῶν τὸν
ἀέρα, ἀποσβένει παραχρῆμα τὸν πλέον ἰσχυρὸν
καὶ ἐπικινδύνον ἐμπρησμόν.

Ὁ γερμανικὸς τύπος, γράφει ὁ «Παρνασ-
σὸς», ἀσχολεῖται περὶ σχεδὸν τι τολμηρὸν ἔμα
καὶ εὐσεγετικόν, προταθὲν ὑπὸ τοῦ διδάκτορος
Rohlf's, ἐνὸς τῶν διασημοτάτων περιηγητῶν
τῶν ἐνδοτέρων τῆς Ἀφρικῆς. Πρόκειται περὶ σι-
δηροδρόμου κατασκευαστέου πρὸς τὸ κέντρον
τῆς Ἀφρικῆς. Ἡ γραμμὴ θὰ ἤρχιζεν ἐκ Τριπό-
λεως καὶ θὰ διευθύνετο πρὸς νότον. Θὰ ὄχω-
ροῦτο δὲ κατὰ τῶν πολεμίων σιφῶν ἐν τοῖς ἐ-
πικινδύνοις τόποις διὰ φρουρίων ἐχόντων φρου-
ράς εὐρωπαϊῶν στρατιωτῶν. Ἐπίσης δὲ θὰ ἐ-
λαμβάνετο κατάλληλος φροντίς πρὸς ἄμυναν
κατὰ τοῦ λιθῆς. Ὁ σιδηροδρόμος θὰ ἐλάμβανε
τὴν καύσιμον ὕλην ἐξ Εὐρώπης ἂν δὲν κατωρ-
θοῦτο ἡ ἀντικατάστασις τοῦ ἀνθρακὸς δι' ἰσχυ-
ρῶν ἠλιακῶν παρασκευασμάτων. Ἀλλὰ καὶ ἂν
μὴ τοῦτο ἀκριβῶς κατωρθοῦτο, ὁ Rohlf's ὑπό-
λογίζει ὅτι ὁ ἥλιος θὰ παρῆγεν ὁπωσδήποτε
σπουδαίας οικονομίας καυσίμου ὕλης, διότι τὸ
ὑδρὸς τῆς μηχανῆς θὰ εἶχεν ἤδη θερμοκρασίαν
50 βαθμῶν τοῦ ἑκατονταβάθμου θερμομέτρου
πρὸ τῆς τεχνητῆς θερμάνσεως. Ἐννοεῖται δὲ
ὅτι ἡ ἐπιχείρησις ἐμελλε νὰ ἦεν οικονομικῶς
ἐπικερδεστάτη.

Εἰς ἈΝΑΦΝΩΣΤΗ.